

Foto: Bjørnar Kruse

PLANPROGRAM TIL FASTSETTING

Revidering av Arealplan for Longyearbyen planområde 2024-2036

Møte i teknisk utvalg 6.juni 2023

Saksnr.: 2022/ 1030

Versjonsnummer	Utarbeidet	Faglig godkjent	System-godkjent	Sist revidert - Dato
1 – til høring	Aina Iden Tveit	John Haugen		21.3.2023
2 – til fastsetting	Aina Iden Tveit	John Haugen		23.5.2023

Innhold

Innhold	II
1 Kort forklart om plan og prosess:	1
1.1 Arealplanen	1
1.2 Planprogram	2
2 Lovverk og overordna føringer – hensyn og rammer i planleggingen	2
2.1 Nasjonale føringer	2
2.2 Lokale føringer - Lokalsamfunnsplanens satsingsområder og FNs bærekraftsmål.....	3
2.3 Arealstrategier – føringer fra lokalsamfunnsplanen	5
2.4 Gjeldende planer og strategier som er sentrale for arealplanen for Longyearbyen.....	6
3 Planområdet	6
4 Målsettinger og hovedgrep	7
4.1 Hovedmål i ny arealplan	7
4.2 Hovedgrep i ny arealplan	7
4.3 Målkonflikter	8
5 Viktige plan- og utredningstema i revideringsarbeidet	9
5.1 Prioriterte plantema	9
5.2 Andre pågående prosesser.....	9
5.3 Evaluering av gjeldende arealplan	10
5.4 Arealstrategikart – prinsipper for byutvikling.....	10
5.5 Bærekraftig by- og boligutvikling	10
5.5.1 Bærekraftig bolig- og byutvikling i Longyearbyen	10
5.5.2 Fortetting og kvaliteter for økt bolyst.....	11
5.5.3 Kulturminner og kulturmiljøer som viktige verdier	12
5.5.4 Tilrettelegge for mer klima- og miljøvennlige byggeprosjekter	13
5.5.5 Næringsliv og arbeidsplasser	13
5.5.6 Massehåndtering.....	13
5.6 Naturverdier - blå/ grønn/ hvit struktur.....	15
5.6.1 Klimatilpasning	15
5.6.2 Arealnøytral byutvikling, naturverdier og styrking KNF-områdene	15
5.6.3 Rekreasjon.....	16
5.7 Grønn mobilitet	17
5.7.1 By-logistikk.....	17
5.7.2 Trafikksikkerhet.....	18
5.8 Infrastruktur og samfunnssikkerhet.....	19
5.8.1 Sosial infrastruktur.....	19

5.8.2	Teknisk infrastruktur	19
5.8.3	Samfunnssikkerhet og resiliens mot klimaendringer	20
6	Utforming av plandokumenter	21
6.1	Detaljerings av arealplankart	22
6.2	Innhold i planbestemmelsene, retningslinjer og veiledere	22
6.3	Planbeskrivelse med konsekvensvurdering	22
6.4	Vedlegg/ Fagutredninger og analyser	23
6.5	Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse).....	28
6.6	Temakart	28
6.7	Forutsigbarhetsvedtak for utbyggingsavtaler.....	28
7	Planprosess	29
7.1	Planprosess og framdrift	29
7.2	Organisering av arbeidet.....	30
7.3	Medvirkning og informasjon	30
7.4	Metoder for medvirkning	30
7.5	Vi ønsker Innspill:	31

1 Kort forklart om plan og prosess:

1.1 Arealplanen

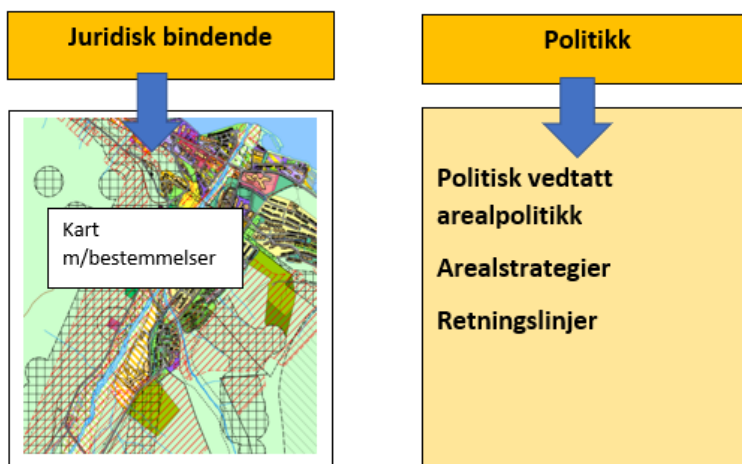
Lokalsamfunnsplan for Longyearbyen og Arealplan for Longyearbyen (heretter omtalt som Arealplanen) er de 2 overordnede planene i plansystemet vårt, og tilsvarer kommuneplanens samfunnsdel og arealdel på fastlandet. Lokalsamfunnsplanen setter mål og føringer for den langsiktige utviklingen av Longyearbyen og inneholder arealstrategier som gir føringer for arealpolitikken. Disse føringene konkretiseres i Arealplanen. Lokalsamfunnsplan for Longyearbyen 2022-2023, med arealstrategier, ble vedtatt av lokalstyret sommeren 2022.

Arealplanen er det viktigste styringsredskapet for all arealplanlegging og utbygging i Longyearbyen de neste 12 årene. Føringene for arbeidet med revidering av denne planen er sterkt påvirket av den bærekraftige samfunnsstillingen som beskrives i lokalsamfunnsplanen. Hovedgrepet for det grønne skiftet i arealplanleggingen er å legge til rette for å gjøre byen bedre, fremfor å bygge den større. Byen må videreutvikles innenfra, uten å ta i bruk ubebygde arealer. Dette er viktig for å skåne naturen og de økosystemene vi har rundt oss og dermed bedre tilpasse oss klimautfordringene vi står ovenfor. Samtidig ønsker vi å bevare og forsterke byens særegne identitet med både mektig natur, spesielle kulturmiljøer og et inkluderende bysamfunn rundt oss, som er kvaliteter som bidrar til bolyst og bli-lyst. Et viktig tema for denne revideringen av arealplanen er å utforske hvordan vi skal ivareta disse kvalitetene som gjør at folk trives i byen mens den blir mer kompakt og klimavennlig.

Forslag til hovedmålsetting for ny arealplan (videreutvikles fra lokalsamfunnsplanen):

Longyearbyen- et bærekraftig samfunn – et godt sted å leve

Arealplanen er juridisk bindende og det overordnede styringsdokumentet for arealpolitikken i Longyearbyen. Lokalstyret fastsetter, gjennom vedtak av arealplanen for Longyearbyen, hva som er tillatt arealbruk og hvilke restriksjoner som gjelder, deriblant arealformål, hensynssoner, bestemmelser og retningslinjer (og evt. temakart). Arealplanen skal også gi forutsigbarhet for videre planlegging og saksbehandling, på denne måten sikres innbyggere, utbyggere og andre aktører i Longyearbyen kunnskap om hvordan arealutvikling og vern skal foregå de kommende årene.

1.2 Planprogram

Dette dokumentet er et planprogram for arbeid med revidering av arealplanen for Longyearbyen, og er et krav i Svalbardmiljøloven § 50, 3.ledd. Planprogrammet kan ses på som en oppskrift på hvordan planarbeidet og medvirkningen skal gjennomføres. Rammene for gjennomføringen av planprosessen fastsettes i dette dokumentet, og det avklares hvilke temaer som skal undersøkes og utredes, hvordan medvirkningen skal foregå og skisserer arbeidsoppgavene på et overordna nivå.

Planprogrammet har målsetting om å tydeliggjøre føringer og rammer for planarbeidet og å styrke medvirkningen i en tidlig fase, slik at vi øker sannsynligheten for en mer målrettet, forutsigbar prosess og et vellykket, tydelig og godt forankret sluttprodukt.

Planprogrammet legges ut til høring/ offentlig ettersyn samtidig med kunngjøring av at planarbeidet blir igangsatt, slik at alle har mulighet til å komme med innspill til hvordan vi skal jobbe med planen. Berørte organer og organisasjoner som har særlig interesse for planarbeidet vil varsles særskilt når planprogrammet legges til offentlig ettersyn.

2 Lovverk og overordna føringer – hensyn og rammer i planleggingen

2.1 Nasjonale føringer

Å planlegge på Svalbard skiller seg fra fastlandet ved at vi planlegger etter Svalbardmiljøloven, i stedet for plan- og bygningsloven. Longyearbyen lokalstyre er planmyndighet for Longyearbyen planområde, mens Sysselmasteren på Svalbard er planmyndighet for resten av Svalbard. Longyearbyen er ingen kommune og har heller ingen regional planmyndighet å forholde seg til i tradisjonell forstand. Longyearbyen lokalstyre mottar føringer gjennom et forventningsbrev fra justis- og beredskapsdepartementet, og blir årlig tildelt driftsmidler på Svalbardbudsjettet for sin virksomhet i Longyearbyen. Svalbardmiljøloven er svært åpen i forhold til planprosesser, men praktiserer i høy grad planprosesser i henhold til plan- og bygningsloven.

[Lov om miljøvern på Svalbard \(svalbardmiljøloven\), ikrafttredelse 1.7.2002, rettet 29.3.2022.](#)

[Vedtatt endring i forskrift etter svalbardmiljøloven, ikrafttredelse 1.1.2014.](#)

[Lov om Svalbard \(svalbardloven\), sist endret 1.1.2022.](#)

[Svalbardmeldingen 2016-2026, \(St.meld. nr. 32 2015-2016\), godkjent i statsråd 11.mai 2016.](#)

[Lov om forvaltning av naturens mangfold kap. VII, ikrafttredelse 1.1.2016.](#)

[Forskrift om havner og farvann på Svalbard, ikrafttredelse 12.3.2021](#)

[Svalbardbudsjettet Prop. 1 S\(2022-2023\)](#)

[Meld. St. 45 \(2016–2017\) - Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi](#)

[Nasjonal transportplan 2022-2033, se Meld. St. 20 \(2020-2021\)](#)

Andre relevante dokumenter

[Klima på Svalbard 2100](#)

[Strategi for innovasjon og næringsutvikling på Svalbard](#)

[Meld. St. 45 \(2016–2017\) - Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi](#)

[Klimaprofil Longyearbyen](#)

[Nordområdestrategi - mellom geopolitikk og samfunnsutvikling 2017](#)

[Veileder for planlegging i sjøområdene», utgitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i mai 2020.](#)

[Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning \(SPR\)](#)

Etter Svalbardsmiljøloven er Longyearbyen lokalstyre kun lovpålagt å ha en arealplan og økonomiplan med handlingsdel i planverket sitt. Men ettersom byen har vokst har man hatt behov for et større planverk og planverket vårt ser nå, med små modifikasjoner, veldig likt ut som en norsk fastlandskommune. Innenfor det lovverket som er gjeldende for Svalbard så forholder oss i stor grad til Nasjonale forventninger til regional- og kommunal planlegging (2019). Dette betyr at vi jobber for:

- Gode og effektive planprosesser
- Bærekraftig areal- og samfunnsplanlegging
- Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder
- Å skape et trygt samfunn for alle

2.2 Lokale føringer - Lokalsamfunnsplanens satsingsområder og FNs bærekraftsmål

Det er nasjonale forventninger til at kommunene skal legge FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanlegging. FNs bærekraftsmål er delt inn i 3 dimensjoner; sosial-, miljømessig- og økonomisk bærekraft.

Lokalsamfunnsplanen for Longyearbyen 2022-2033 er bygget på FNs bærekraftsmål og legger rammene for utviklingen av Longyearbyen. 7 bærekraftsmål er valgt ut som mest vesentlig for Longyearbyen og danner utgangspunkt for satsingsområdene i lokalsamfunnsplanen. Flere av de andre bærekraftsmålene er bakt inn i satsingsområdene. I tillegg er Longyearbyen lokalstyre som organisasjon, medarbeiderskap og økonomi pekt ut som satsingsområder.

Satsingsområdene og hovedmålene for Longyearbyen er henholdsvis:

	Samarbeid for å nå målene	- Longyearbysamfunnet har virkemidlene som trengs for å gjennomføre arbeidet, og styrke det lokale partnerskapet, for en bærekraftig utvikling
	God utdanning	- Longyearbyen tilbyr inkluderende, rettferdig og god utdanning innenfor de svalbardpolitiske rammene.
	Ren energi for alle	- Longyearbyen har tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til en overkommelig pris for lokalsamfunnet
	Anstendig arbeid og økonomisk vekst	- I Longyearbyen jobber vi aktivt for et bærekraftig, mangfoldig og utviklingsorientert næringsliv hvor Longyearbyens fortrinn utnyttes i tråd med statens etablerte rammebetingelser og politikk for næringsutvikling på Svalbard.
	Bærekraftige byer og samfunn	- Longyearbyen er en bosetning som er inkluderende, trygg, robust og bærekraftig
	Ansvarlig forbruk og produksjon	- Longyearbyen skal legge til rette for bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre
	Handling mot klimaendringene	- Alle i Longyearbyen bidrar til å begrense de globale menneskeskapte klimaendringene og Longyearbyen skal være et fyrårn/foregangssamfunn for klimavennlige løsninger.
	Medarbeidere og Longyearbyen lokalstyre som organisasjon	- Longyearbyen lokalstyre er en effektiv, kompetent og framtidsrettet organisasjon som fremmer inkludering, åpenhet og anstendig arbeid for alle.
	Økonomisk utvikling og strategi	- Longyearbyen lokalstyre har en robust og bærekraftig økonomi

2.3 Arealstrategier – føringer fra lokalsamfunnsplanen

Lokalsamfunnsplanen gir føringer for arealpolitikken gjennom arealstrategiene. Disse angir hvordan Longyearbyen skal disponere arealene med tanke på sosial, økonomisk og klimamessig bærekraft.

- Utbygging skal tilpasses kapasitet på sosial og teknisk infrastruktur - Rekkefølgebestemmelser og utbyggingsavtaler skal brukes aktivt.
- Utvikling og vekst skal prioriteres i områder med god teknisk infrastruktur med tanke på vann og avløp
- Det skal legges til rette for en variert boligsammensetning.
- Sentrumsområdet skal ha funksjonsblanding med lokalisering både for offentlig og privat tjenesteyting, handel og service.
- Sentrumsområdet skal ha inkluderende møteplasser som for eksempel lekeplasser og allment tilgjengelig areal for fysisk aktivitet.
- Utforming av møteplasser og andre fellesareal skal være av høy kvalitet både estetisk og materielt og kunne brukes av alle alders- og befolkningsgrupper
- Det skal legges til rette for en effektiv arealutnyttelse der konsentrert bebyggelse, sambruk/fellesløsninger, fortetting, og transformering skal vektlegges.
- Utskifting av boliger skal fortrinnsvis skje gjennom transformasjon og fortetting, og ikke ved å ta ubebygget areal i bruk.
- Eksisterende og eventuelt nye næringsareal skal ha god arealutnyttelse og ivareta hensynet til estetikk og grønstruktur. Sambruk og samlokalisering skal vektlegges.
- Ved rullering av arealdelen skal uhensiktsmessige næringsareal transformeres til andre formål.
- Ved transformering av næringsareal til sjø skal strandsonen være tilgjengelig for allmenheten.
- Det skal legges til rette for et klimavennlig transportmønster, med tilrettelegging for myke trafikanter og el-kjøretøy
- Det skal tas hensyn til klimaendringer i planlegging og utbygging
- Areal for fremtidig teknisk infrastruktur skal sikres
- Skal sørge for at alle har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering.
- Nedslagsfelt til drikkevannskildene skal gjennomgås og sikres gjennom arealdelen.
- Alternative grønne energikilder skal utredes ved utarbeidelse av delplaner, også mulighet for fjernvarmenett utredes.
- Kollektivknutepunkt med taxi- og bussholdeplass og sykkelparkering skal legges til sentrumsområdet

2.4 Gjeldende planer og strategier som er sentrale for arealplanen for Longyearbyen

- Lokalsamfunnsplan 2022-2033 med planstrategi, vedtatt av lokalstyret 10.05.2022.
- Alle delplaner som ikke er innlemmet i arealplanen
- Helhetlig ROS-analyse for Longyearbyen
- Delplan for idrett og fysisk aktivitet 2014-2024
- Overordna plan for skredsikring i Longyearbyen 2020-2024
- Strategisk havneplan Longyearbyen havn 2014 (vedtatt 11.2.2014 sak LS 3/14)
- Temaplan for ferdsel og opplevelser
- Trafikksikkerhetsplan 2021-2024
- Energiplan Longyearbyen – Energiomstilling Longyearbyen 2023-2030
- Temaplan for Klima, energi og miljø- som er under utarbeidelse parallelt
- Strategisk næringsplan, som er under utarbeidelse parallelt
- Sektorplan oppvekst og kultur
- Avfallsplan 2017 – 2020
- Hovedplan vei 2015 – 2022?
- Hovedplan vann og avløp 2015 – 2022

3 Planområdet

Longyearbyen lokalstyre er planansvarlig i planområde for Longyearbyen, inkludert hytteområdet på Vindodden. Planområdet utgjør 257 km² og består av Longyearbyen tettsted, hytteområder, hundegårder, forskningsområder, kultur-, natur og friluftsområder. Nærings- og fiskeridepartementet er grunneier i hele planområdet.

Reglene om arealplanlegging i [svalbardmiljøloven kapittel VI](#) gjelder også innenfor Longyearbyen planområde. Planområdet er vist på kart, og inngår som vedlegg til forskriften. Kartene oppbevares hos Klima- og miljødepartementet, Sysselmesteren på Svalbard og planansvarlig. Klima- og miljødepartementet kan gjøre endringer i avgrensingen av områdene.

Kartet ble lagt til ved [forskrift 20 des 2013 nr. 1688](#) (i kraft 1 jan 2014). Da ble også hele adventsfjorden innlemmet i arealplanområdet for Longyearbyen.

4 Målsettinger og hovedgrep

4.1 Hovedmål i ny arealplan

Hovedmålet for arbeidet med Arealplanen for Longyearbyen er å videreføre lokalsamfunnsplanens retning mot en bærekraftig samfunnsomstilling ved å avpasse arealutviklingen i tråd med det grønne skiftet Longyearbyen lokalstyre har forpliktet seg til. Dette krever en helhetlig tilnærming til bærekraftsmålene med en balansert vektlegging av miljømessig, økonomisk og sosial bærekraft.

I tillegg er det tre overordnede endringer som er ønskelig i revideringen;

- **Tilstrebe ett plannivå** - I henhold til Svalbardmiljøloven eksisterer det kun ett plannivå, hvor det kan lages delplaner med utfyllende bestemmelser for mindre områder eller spesielle temaer som klippes inn i arealplanen. Det er i dag flere delplaner innenfor arealplanområdet og det er ønskelig at disse, med utfyllende bestemmelser, innlemmes i arealplanen.
- **Vedta langsiktig arealstrategikart**- Arealplanen fungerer dårlig som en strategisk plan da ett-plan modellen i praksis betyr at man kan avvike fra intensjonen i planen ved å vedta en ny delplan . Et overordna langsiktig arealstrategikart kan ivareta den strategiske dimensjonen arealplanen bør inneha.
- **Oppdatere og justere de utfyllende bestemmelsene, og undersøke behov for å utarbeide temakart og veiledere til arealdelen for bedre saksbehandling**- Bestemmelsene til arealplanen gir for lite handlingsrom i enkelte saker, og fremtvinger søknader om unntak fra planbestemmelsene for tiltak som bør avklares på arealplannivå. Longyearbyen lokalstyre ønsker å gjøre arealplanen så robust og fleksibel som mulig for å unngå utstrakt bruk av unntakssøknader og planrevisjoner. Samtidig er det et overordnet mål at planen skal være tilstrekkelig detaljert for å sikre svalbardmiljølovens formål. Dette er i tråd med [planveileder- Arealplanlegging og konsekvensutredninger på Svalbard](#) som følger loven.

Arealplanen vil i hovedsak videreføres som den er, men det vil foreslås justeringer og noen kursendringer for å avpasse arealutviklingen i tråd med statlige føringer, og det grønne skiftet Longyearbyen lokalstyre har forpliktet seg til gjennom lokalsamfunnsplanen.

4.2 Hovedgrep i ny arealplan

Hovedgrepene som foreslås i ny arealplanen for en bærekraftig byutvikling er:

- Erstatte boliger som ligger i faresoner gjennom fortetting av allerede bebygde områder, ikke ta i bruk ubebygget grunn.
- Foredle identitetsskapende kvaliteter for å sikre attraktive bo- og bymiljø
- Styrke og tilbakeføre områder for kulturmiljøer, natur og friluftsliv og sikre en arealnøytral byutvikling
- Legge til rette for et klima- og miljøvennlig transportmønster som ivaretar trafiksikkerheten
- Legge føringer for klima- og miljøvennlige byggeprosjekt
- Sikre rett virksomhet på rett sted, og tilrettelegge infrastrukturen for næringen
- Utvikle byen for å bedre tåle klimaendringene vi står ovenfor.

4.3 Målkonflikter

Hovedgrepene i revideringen av arealplanen har i stor grad søkelys på de klimamessige bærekraftsmålene, som å stoppe klimaendringene og å styrke naturmangfoldet. Vi skal i arbeidet ha stor bevissthet rundt å balansere de økologiske bærekraftsmålene med de sosiale og økonomiske bærekraftsmålene. Disse dimensjonene er ofte delvis i konflikt med hverandre, og det å balansere disse mest mulig vil gi det mest bærekraftige resultatet.

Figur - viser sammenhengen mellom de tre likeverdige bærekraftdimensjonene. Hentet fra Statens vegvesen

Byen vår skal ikke vokse, men den kommer til å ha behov for å endre seg for å møte behovene til de som bor og virker her. Dersom byen ikke utvikles ved å ta i bruk ubebygde arealer, vil en fremtidig utvikling måtte skje ved å fortette i allerede bebygde områder. Eksempelvis når boliger fjernes fra Lia grunnet skredfaren. Det er både fordeler og ulemper ved å utvikle en mer kompakt by. Hovedhensikten ved å ha en strategi om en mer kompakt by i Longyearbyen er å spare naturområdene, slik at naturen selv kan virke som et forsvarsverk mot klimaendringene. I tillegg er det en rekke andre positive sider ved en kompakt by, det er gunstig med tanke på at flest mulig forflytninger kan gjøres til fots eller på sykkel/ spark og en større miks av bolig og handel kan gi et mer levende sentrum med gode effekter for det lokale næringslivet. For at denne utviklingen skal være bærekraftig må vi sikre at fortettingen ikke går på bekostning av trygghet, trivsel og muligheter for utvikling. Press på sentrumsarealene kan by på utfordringer i forhold til brannsikkerhet, å trigge en allerede underdimensjonert teknisk infrastruktur og mer støy i boligområdene. Det kan også bli vanskeligere og mer kostbart å prioritere etablering av gode uterom, og ivareta grønne kvaliteter, kulturmiljøer, utsikt og arkitektoniske kvaliteter.

Det kan også være målkonflikter innenfor den økologiske dimensjonen der klimatiltak og miljø kan bli satt opp mot hverandre, For eksempel kan grønne næringer som krever mye areal gå på bekostning av lokalt viktige natur- og friluftsområder.

Det er viktig å synliggjøre og drøfte både synergier og målkonflikter før man tar beslutninger om nye grep i byutviklingen. Vi må se helhetlig på hvilke løsninger som gir høyest måloppnåelse for bærekraftsmålene totalt sett. Dette handler i stor grad om verdivalg og politikk.

5 Viktige plan- og utredningstema i revideringsarbeidet

5.1 Prioriterte plantema

Lokalsamfunnsplanen gir satsingsområder og setter langsiktige mål for utviklingen Longyearbyen. Det er de langsiktige arealstrategiene som setter føringer for revideringsarbeidet. Arealstrategiene setter søkelys på en bærekraftig utvikling hvor ny bolig- og næringsutvikling skjer innenfor eksisterende byggeområder, fra sentrum og utover. Det er hensynet til klimaendringer og de naturgitte omgivelsene sammen med den eksisterende infrastrukturen setter rammene for byggesonene. Dette gir en rekke prioriterte plantema ved denne revideringen av arealplanen:

- Bærekraftig by- og boligutvikling
- Naturverdier – blå/grønn/hvit- struktur
- Grønn mobilitet
- Infrastruktur og samfunnssikkerhet

Videre i planprogrammet vil det gis en nærmere beskrivelse av temaene ovenfor. Innenfor hvert plantema vil det gis eksempler på hvordan arealplanen skal bygge oppunder hovedmål, delmål og strategier fra lokalsamfunnsplanen.

Før vi kan starte med selve utformingen av arealplanen med plankart, bestemmelser og planbeskrivelse må vi kartlegge og sette rammene for planen. Dette gjør vi ved å samle inn tilgjengelig informasjon og supplere med ny kunnskapsinnhenting via analyser og rapporter for å synliggjøre rammebetingelsene. I dette inngår også politiske vedtak og føringer, blant annet Lokalsamfunnsplan for Longyearbyen 2022-2033

5.2 Andre pågående prosesser

Det er flere pågående prosesser innenfor planområdet som vil få innvirkning på arealplanarbeidet. Longyearbyen lokalstyre utarbeider i tillegg til arealplanen flere overordnede og sektorovergripende planer i samtidighet med denne planen:

- Temaplan for Klima, Energi og Miljø
- Strategisk næringsplan

Begge disse planene vil kunne legge en del føringer for arealbruk gjennom sine strategier og tiltak. Det som er felles for alle tre planene er det grønne skiftet, og det er lagt opp samhandling og felles kunnskapsbygging og medvirkning mellom disse planarbeidene. Av andre pågående prosesser som kan påvirke arealplanarbeidet så er det særlig 3 prosesser som bør nevnes:

- Avslutning av Gruve 3 og overgang til fornybare energikilder.
- Verneplan for nedre Adventdalen
- Ny stortingsmelding for Svalbard.

Disse arbeidene vil pågå parallelt som arealplanen utarbeides og kan innvirke planens utforming i både kart, bestemmelser og retningslinjer. Problemstillinger innenfor blant annet arealbruk til ny energiforsyning, ferdselsrestriksjoner og rammer for Svalbardpolitikken vil drøftes underveis og arealplanprosessen vil legge til rette for best mulig samhandling mellom de ulike prosessene.

5.3 Evaluering av gjeldende arealplan

En evaluering av gjeldende arealplan vil være et viktig utgangspunkt for revideringen av arealplanen. Gjeldende arealplan ble vedtatt i 2017 og er sammen med lokalsamfunnsplanen det viktigste

grunnlagsdokumentet i revideringsarbeidet. En gjennomgang må se på hvordan dagens arealplan har fungert og rammene den har gitt for utviklingen siden den ble vedtatt i 2017. Evalueringen skal avdekke behov for endringer i bestemmelser og plankart, slik at den gir klare og tydelige føringer for plan- og byggesaksbehandling, samtidig som nødvendig fleksibilitet er ivaretatt. Det skal også se på om det er behov for å supplere med retningslinjer eller veiledere.

5.4 Arealstrategikart – prinsipper for byutvikling

I planprosessen ønsker vi å utforme et overordna arealstrategikart som viser hvordan byen skal utvikle seg, for å bedre kunne ivareta en helhetlig og langsiktig arealstrategi. Arealplanen i Longyearbyen er på et såkalt ett-plan nivå, og erfaringen viser at den ikke fungerer så godt som et strategisk styringsdokument. Grunnen til det er at delplaner kan overskrive arealplanen ved politisk vedtak når som helst, noe som gir en manglende forutsigbarhet for både innbyggere og plan- og bygningsmyndigheten.

Et arealstrategikart vil bidra til å tydeliggjøre konsekvensene av arealpolitikken og visualisere arealstrategiene. I et samfunn med høy utskiftning av både politikere og ansatte i administrasjonen mener vi at et overordna langsiktig arealstrategikart vil være et godt styringsverktøy både politisk og administrativt for en god arealpolitikk. Det vi også kunne bidra til bedre forutsigbarhet for utbyggere.

Ved neste rullering av lokalsamfunnsplanen bør arealstrategikartet vedtas til arealstrategiene.

5.5 Bærekraftig by- og boligutvikling

Hovedmål fra lokalsamfunnsplanen:

«Longyearbyen er en bosetning som er inkluderende, trygg, robust og bærekraftig»

5.5.1 Bærekraftig bolig- og byutvikling i Longyearbyen

Meld. St. 32 (2015-2016) fremkommer det: «Det er ikke et mål at samfunnet skal vokse ut over dagens nivå.»

I stortingsmeldingen fra 2016 fremkommer det at det ikke er et mål at samfunnet skal vokse utover dagens nivå. Statlige føringer sier også at i heller ikke skal ta i bruk nye (urørte) arealer til bebyggelse. Disse føringene har blitt tydeligere formulert for hvert statsbudsjett etter rulleringen av forrige arealplan i 2017. Til tross for at det ikke har vært et mål at Longyearbyen skal vokse har vi fått over 200 nye innbyggere siden 2019, uten at den totale boligmassen har økt. Dette har ført til en reel boligmangel, som først og fremst går utover botilbudet til aktørene i det private næringslivet.

Arealstrategier fra lokalsamfunnsplanen:

«Det skal legges til rette for en variert boligsammensetning.»

«Utskifting av boliger skal fortrinnsvis skje gjennom transformasjon og fortetting, og ikke ved å ta ubebygget areal i bruk»

Det er også en statlig føring at videre utvikling av byen skal skje gjennom fortetting, fremfor å ta urørte arealer/naturområder i bruk. Så når boliger fjernes grunnet skredfare eller annet et sted, må vi ha en strategi hvor erstatningsboligene skal settes opp. I gjeldende arealplan er det store boligreserver. Denne planen la i utgangspunktet opp til transformasjon av hele sjøområdet, fra næring/industri til bolig/næring, og det er også ubenyttede boligreserver i planen på Sjøskrenten, Melkeveien, i Lia ved spisshusene og i sentrum, i tillegg til at det er et potensiale for fortetting i alle eksisterende boligområder (unntatt Haugen som anses som ferdig utbygd).

Det store overskuddet av boligreserver rundt om i byen gjør det vanskelig å styre byutviklingen på en bærekraftig måte. En bærekraftig byutvikling betyr at fortetting bør skje der hvor alle daglige behov kan dekkes innenfor gangavstand. Ved å prioritere boligutvikling i nærhet av sentrumsfunksjonene bidrar man også til et mer levende sentrum. Med funksjonsblanding vil det være aktivitet gjennom hele døgnet, noe som også kan føre til at det blir enda mer attraktivt for næringslivet. En strategi for planarbeidet kan være at vi fortetter fra sentrumskjernen og utover. Da kan vi fjerne en del av områdene som er satt av til fremtidig boligformål i gjeldende arealplan, og/ eller knytte rekkefølgebestemmelser til utvikling av områder utenfor sentrum.

Arealstrategier fra lokalsamfunnsplanen:

«Det skal legges til rette for en effektiv arealutnyttelse der konsentrert bebyggelse, sambruk/fellesløsninger, fortetting, og transformering skal vektlegges.»

«Sentrumsområdet skal ha funksjonsblanding med lokalisering både for offentlig og privat tjenesteyting, handel og service.»

5.5.2 Fortetting og kvaliteter for økt bolyst

Fortetting behøver ikke å bety at vi bare skal bygge høye hus. En lavere bebyggelse i en tettere struktur er en annen mulighet, uansett er nærhet til ulike tilbud og byfunksjoner viktig. For å øke bolyst og skape gode nabolag er det viktig å legge stor vekt på kvaliteter som møteplasser, leke- og uteoppholdsarealer og god arkitektur. Et viktig grep for vil være å ta vare på- og forsterke Longyearbyens sterke identitetsbærere i bybildet: Fargesettingen, skalaen og variasjonen av bebyggelsen, kulturminnene og -miljøene, tundra og blågrønn struktur og tilgang- og utsikt til den storslåtte naturen som omgir oss.

Dagens bestemmelser har stort rom for tolkning når det går på kvalitet på bygg og uteområder, og vi har foreløpig ingen strategi for å tenke helhetlig om hvordan vi best ivareta og styrker Longyearbyens særpreget. Vi vil i arealplanprosessen utforske ulike arkitektur- og byromstrategier og vurdere om det er behov for å utarbeide retningslinjer eller veiledere til bestemmelsene med tanke på ivaretagelse av viktige kvaliteter.

Arealstrategier fra lokalsamfunnsplanen:

«Sentrumsområdet skal ha inkluderende møteplasser som for eksempel lekeplasser og allment tilgjengelig areal for fysisk aktivitet.»

«Utforming av møteplasser og andre fellesareal skal være av høy kvalitet både estetisk og materielt og kunne brukes av alle alders- og befolkningsgrupper»

Når vi fortetter må vi finne balansepunktet mellom de ulike dimensjonene i bærekraftbegrepet: **økonomisk bærekraft** - høy utnyttelse, **klimamessig bærekraft** - reduksjon i klimagassutslipp og **sosial bærekraft** - hvordan vi klarer å ivareta beboernes behov for trygghet, trivsel og livsutfoldelse gjennom bebyggelsens utforming.

Områder som i første omgang skal vurderes for fortetting:

Sentrumsnære områder, i tillegg til Elvesletta Sør, midt og nord hvor det er flere boligbygg som er planlagt og noen under bygging:

- Vei 219-221
- Reitegjerdet
- Sentrum og Elvesletta

Områder hvor boligreserver må revurderes – evt. stille rekkefølgekrav i bestemmelser til når utvikling av boliger kan inntreffe.

Dette gjelder både eksisterende og fremtidig boligformål /kombinasjonsformål med bolig

- Sjøskrenten – Vurdere å fjerne boligreserven her, da det er lite sannsynlig at området vil utvikles til boligformål grunnet antatt forurensning i grunnen.
- Sjøområdet – bolig/ hotell/ næring- kombinertformål, vurdere om boligutvikling i området er ønskelig her med tanke på avstanden til sentrum.
- Naustområdet – evaluere om gjeldende arealplan har virket etter målsettingene, med tanke på boligformål
- Nybyen – Næring/ bolig/ bevaring av kulturmiljø i skredutsatt område som ikke er prioritert i skredsikringsarbeid. Vurdere om boligformål skal fjernes.
- Melkeveien – boligformål fjernes etter innsigelse fra Sysselmesteren i forrige arealplanprosess.

5.5.3 Kulturminner og kulturmiljøer som viktige verdier

Longyearbyen arealplanområde er rik på kulturminner og kulturmiljøer både inne i byen og utenfor. Disse er sterke identitetsbærere og speiler en historie med mineralutvinning, fangst og krigsår. Kulturminner i nærområdene våre tilfører en tidsdybde og en kvalitet på opplevelsen av byen som må ivaretas i fremtidig utvikling av byen. Ny bruk av eksisterende bebyggelse kan være en god strategi for å sikre variasjon, tidsdybde og kvalitet i våre omgivelser.

5.5.4 Tilrettelegge for mer klima- og miljøvennlige byggeprosjekter

For å oppnå de klimamålene vi har satt oss må vi også tenke på hva vi bygger og hvordan vi bygger. Det kan være store klimamessige gevinster i å gjenbruke bygg fremfor å bygge nytt. Når vi bygger nytt må vi tenke på holdbarhet og fleksibel bruk av bygget. Det er også i bygge- og anleggsfasen et stort forbedringspotensial når det gjelder å kunne bli utslippsfri.

5.5.5 Næringsliv og arbeidsplasser

Næringslivet i Longyearbyen er i omstilling, og har beveget seg fra gruvedrift som hovedaktivitet til reiseliv, forskning og utvikling i tillegg til statlige og det vi på fastlandet ville kalle kommunale oppgaver som de største sysselsetterne.

Gjeldende arealplan sitt hovedgrep la til rette for stor vekst i Longyearbyen, og hovedgrepet var å flytte tyngre industri og lagervirksomhet vekk fra Sjøområdet og ut på Hotellneset. Sjøområdet ble regulert til kombinert næring (hotell) og bolig formål og la opp til en kvalitetsheving av området. Dette grepet må revurderes etter føringene i statsbudsjettet som presiserer at vi ikke skal vokse. Reiselivet og havneaktiviteten er økende etter et par rolige år grunnet pandemien.

Longyearbyen lokalstyre er i ferd med å utarbeide en strategisk næringsplan, parallelt med arealplanprosessen, hvor næringslivet, forsknings- og utviklingsmiljøene og premissgivere deltar i planprosessen. Den strategiske næringsplanen skal definere de strategiske satsingsområdene og vil utrede behov for næringsareal og tilhørende infrastruktur som trengs for å støtte oppunder bærekraftig verdiskapning og innovasjon. Målet er å sikre konkurransedyktige og attraktive virksomheter/ arbeidsplasser, og ha rett virksomhet på rett sted. Samtidig som det skal satses på verdiskapning skal det også tas hensyn til statlige føringer om at vi ikke skal gjøre noe som fører befolkningsvekst. Forprosjektet «Næringsvennlig kommune» peker deretter på utfordringer som bør adresseres som: boligmangel og bolystiltak som tilstrekkelig idretts- og kulturtilbud, usikkerhet i forhold til energiforsyning, vann og avløp samt behov for en ny næringsstruktur på bakgrunn av nedlegging av gruvedriften.

Arealstrategier fra lokalsamfunnsplanen:

«Eksisterende og eventuelt nye næringsareal skal ha god arealutnyttelse og ivareta hensynet til estetikk og grønnstruktur. Sambruk og samlokalisering skal vektlegges.»

«Ved rullering av arealdelen skal uhensiktsmessige næringsareal transformeres til andre formål.»

«Ved transformering av næringsareal til sjø skal strandsonen være tilgjengelig for allmenheten.»

5.5.6 Massehåndtering

Et gjentakende problem i Longyearbyen er at vi mangler areal for midlertidig lagring av masser som skal fraktes til fastlandet. Det har vært stor byggeaktivitet i byen de siste årene, og vi står også ovenfor en periode hvor flere bygg skal rives som et av skredsikringstiltakene i Lia, da har vi også behov for midlertidig lagring av både anleggsmaskiner og masser.

På grunn av byggeaktivitet i byen er det også behov for nye masser, som grus og pukk til blant annet veianlegg.

Bærekraftig bolig- og byutvikling - Oppgaver i planarbeidet:

- Utvikle overordna arealstrategikart (10-minuttersbyen)
- Oppdatere boligbehovsutredningen fra 2019 for å få en oversikt over hvilke boligtyper det er manko på i byen, hvor stort det reelle boligbehovet er og oppdatere boligpotensialet i eksisterende boligformål, sett i lys av ny kunnskap om klimaendringer og grønn omstilling. Transformasjon og fortetting (nyetablering og flytting av boliger) kan være tidkrevende. Det må tas høyde for dette slik at det kan bygges nok boliger til å imøtekomme transformasjonsprosessen. Det er også naturlig å se på demografisk sammensetning og nye boligtypologier i boligbehovsutredningen, eksempelvis løsninger basert på delingsøkonomi og midlertidigheten som finnes i deler av arbeidslivet
- Utvikle arkitektur- og byromsstrategi med kvalitetsprinsipper som legges til grunn og innarbeides i planen.
- Vurdere å utvide sentrumsområdet til å gjelde Elvesletta
- Gjennomgå de utfyllende bestemmelsene som går på bokkvalitet, ute- og oppholdsarealer, klimahensyn og grønn mobilitet. Vurdere behov for å utarbeide veiledere til disse temaene.
- Tilrettelegge for boligbygging i henhold til arealstrategien, LLS investeringsplan og eksisterende infrastruktur
- Utrede hvilke krav som kan og bør stilles til nye bygg/anlegg/ infrastruktur for å sikre lavere klimagassutslipp ved utbygging og for lengre levetid.
- Vurdere krav om utredning av mulighet for ombruk av eksisterende bygg, bygningsdeler og materialer, før sanering.
- Vurdere hvilke krav som kan settes til "klimafotavtrykk" i hele byggets levetid ved bygging og rehabilitering, herunder gjenbruk, ombruk og valg av energiløsninger.
- Sette grenser for vekst og videre vekstfordeling
- Vurdere behovet for nye deponiområder for midlertidig lagring av masser, men også vurdere krav til bedre massebalanse nye prosjekter for å redusere behovet for deponi.
- Utrede behovet for utvidelser av eksisterende masseuttak, og tilbakeføring av avviklede masseuttak.

5.6 Naturverdier - blå/ grønn/ hvit struktur

Platåfjellet, Hiorthfjell, Sukkertoppen, Adventfjorden, Longyearelva, tundraen, isbreene og den mektige naturen som omgir byen vår utgjør en stor del av Longyearbyens identitet og er en viktig årsak til at folk bosetter seg og trives på Svalbard. De kullrike fjellene var årsaken til at samfunnet ble etablert her for godt over 100 år siden, og før den tid var det jakt og fangst i det arktiske miljøet som tiltrakk seg folk fra Nord- Europa. Historisk sett har det vært et rikt dyre- og fugleliv på Svalbard, og på grunn av lokale forhold er Longyearbyen fremdeles en «hot-spot» for plante- og dyreliv.

De blågrønne og hvite kvalitetene i bybildet som tundra/ grøntdrag (hvite snødekte områder om vinteren), bekker og elver er kjærkomne innslag i det ellers golde bylandskapet. Disse områdene er med på å opprettholde det biologiske mangfoldet i byen og gir muligheter for rekreasjon og friluftsliv. Når byen utvikles settes disse kvalitetene under press. Vi ser også at mange av de blågrønne arealene som inngår i byggeområdene ikke har noe vern mot nedbygging. Det er lett å skade tundraen ved utbygging, og i det arktiske klimaet tar naturlig revegetering veldig lang tid.

5.6.1 Klimatilpasning

Longyearbyen viste, allerede før klimaendringene gjorde seg gjeldende, synlige spor av at det er et sted utsatt for naturfarer med synlige skredbaner i de omsluttende fjellsidene, erosjon i strandkanten og et bredt elvedelta i midten. I dag er Sukkertoppen full av støtteforbygninger mot skred, elveløpet kanaliseres i en hovedåre og nye bygg må fundamenteres med stålplæler. Klimaendringene vil i Longyearbyen blant annet medføre kraftigere og hyppigere nedbør, tining av permafrost i de øverste meterne, økt flomfare, økt erosjon og sedimenttransport, hyppigere forekomster av jord, flom-, snø- og sørpeskred og mer ustabile skråninger. I sentrum, med harde og tette overflater, må større vannmengder transporteres bort på kort tid, og avløp under bakken vil ikke klare å håndtere dette alene. Det er mye usikkerhet til hvor hardt konsekvensene av klimaendringene vil ramme oss, men ved å styrke de blå og grønne kvalitetene kan vi tilrettelegge for å minimere oversvømmelser med de skader og ulemper det medfører.

Pågående arbeid med Temaplan for klima, miljø og energi vil oppdatere kunnskapen om blå og grønne kvaliteter og vil komplementere utredningsbehovet for arealdelen, det gjøres også et arbeid med å utvikle resiliensindikatorer for klimaendringer tilpasset Longyearbyen.

5.6.2 Arealnøytral byutvikling, naturverdier og styrking KNF-områdene

Utbygging i naturområder er den største trusselen mot naturmangfoldet. Statlige føringer om ikke å ta i bruk ubebygde grunn betyr i praksis at vi må oppnå en arealnøytralitet, og strategien vil være å fortette i allerede utbygde areal fremfor å bygge ut mer natur.

I Arealplanprosessen skal vi se overordnet på å utarbeide et arealregnskap og kartlegge naturverdiene, med særlig fokus i bebygde områdene innenfor planområdet. Den beste måten vi kan styrke byens motstandskraft mot klimaendringene på er å sikre, styrke og reetablere naturområdene som har høy økologisk funksjon og verdi. Med mer lokal kunnskap kan vi ta bedre valg i både store planer og ved utførelse av mindre tiltak. Administrasjonssjefen anbefaler å sette Arealplan for Longyearbyen 2016-2026 som nullpunkt for arealregnskapet.

Delmål fra lokalsamfunnsplanen:

«Innbyggerne i Longyearbyen har tilgang til trygge, inkluderende og tilgjengelige rekreasjonsområder/ møteplasser og offentlige rom»

5.6.3 Rekreasjon

De blågrønne og bynære kvalitetene ved elva, fjorden, fjelltoppene, breene og dalene er viktige rekreasjonsområder som bidrar til god folkehelse, både fysisk og psykisk, gjennom å være et lavterskel aktivitetstilbud for alle. Å sikre tilgang til disse områdene gir tilgang til naturopplevelser og friluftsliv enten det er midnattssol eller polarnatt. Tilgjengeligheten til disse områdene må sikres og forbedres der hvor det ikke går på bekostning av naturverdiene.

Naturverdier - Oppgaver i planarbeidet

Lage et grønn/blå/hvitstrukturkart basert på oppdaterte kartlegginger for:

- Rekreasjon og friluftsliv
- Sammenhengende grønnkorridorer innenfor og utenfor bebygget areal
- Overvann tilknyttet bekkeflom, flomveier og gjenåpning av vassdrag
- Strandsone og vannarealer – tilgjengelighet, arealbruk og kyststivurderinger
- Naturmangfoldskart basert på eksisterende og nye kartlegginger
- Vurdere hvordan naturverdier best ivaretas i kart og bestemmelser
- Nærturer- kartlegge, lage sløyfer, krav til kvalitet
- Utrede hvordan vi kan innlemme mer blå/grønt/hvitt i byggeområdene, i form av vegetasjon, vann og sammenhengende snødekte områder for rekreasjonsformål.
- Vurdere behovet for å sette av mer areal til grønnstruktur (arealformål) for å sikre variasjon, sammenhenger (beite, friluftsliv) og jevn fordeling i bystrukturen.
- Utvikle resiliensindikatorer for klimaendringer (samarbeidsprosjekt med [Arct-Risk](#))
- Kartlegge lokale klimaendringer (samarbeidsprosjekt med [Arct-Risk](#))
- Utvikle Arealregnskap for Longyearbyen, herunder vurdere tilbakeføring av arealformål til KNF der utbygging ikke har skjedd/lenger er aktuelt og krav om restaurering av erstatningsareal ved nedbygging av naturområder)

5.7 Grønn mobilitet

Reisevaner beskriver blant annet hvilke reisemiddel folk benytter seg av når vi forflytter oss mellom steder. Grønn mobilitet handler om å legge til rette for mer bærekraftige reisevaner ved å få flere til å velge mer klimavennlige og helsebringende transportløsninger. Gevinsten ved å øke andelen bærekraftige reiser ligger både i reduserte CO2 utslipp, mindre arealbehov for parkering, økt folkehelse og mer attraktive nærområder. Potensialet for å få flere reiser over til gange og sykkel i Longyearbyen er stort, sett i sammenheng med at avstandene i Longyearbyen er relativt korte.

Av kollektivløsninger i Longyearbyen i dag er det kun buss til flyplassen i fast rute og skolebuss for barna i mørketiden, i tillegg til taxi. Det har tidligere vært diskutert både førerløse busser og bildelingsordninger i byen, men uten at det foreløpig er tatt noen initiativer. Vi ser også en utvikling mot at det blir flere el-biler på veiene, men foreløpig mangler infrastrukturen for å få en større utskiftning av bilmassen over på utslippsfrie kjøretøy.

5.7.1 By-logistikk

By-logistikken med transport av varer, utstyr, avfall og tjenestemobilitet er også i utvikling, og vi bør se helhetlig på hvordan vi kan få enda mer arealeffektive løsninger for vareleveranser og renovasjon samtidig som myke trafikanter ivaretas.

Sjøtransport til og fra Longyearbyen er en viktig del av by-logistikken. Hvordan havnefunksjonene i byen kan videreutvikles samtidig som de myke trafikantene kan ferdes trygt til og fra sentrum må også hensyntas i arbeidet med arealplanen.

For å øke andelen grønn mobilitet må vi blant annet tilrettelegge for gange-, sykkel-, kollektiv- og bildelingsløsninger ved å:

- Tilrettelegge for utvikling/ vekst i sentrumsnære områder. Utvikle Longyearbyen for et kortreist dagligliv, med nærhet til de typiske målpunktene som butikk, skole, barnehage, idrettshall og kollektivtransport/ bildelingsordninger
- Øke kvalitet på uterom for å øke attraktiviteten, fremkommeligheten og trygghet på reiseveien
- Øke kvalitet på gang- og sykkelvei
- Prioritere tilrettelegging for gange, sykkel, kollektiv for å gjøre det mer attraktivt samtidig som vi tar høyde for framtidens mobilitetsløsninger i arealplanleggingen.
- Evaluere parkeringsnormen ved nye byggeprosjekter, kan vi trygt fjerne parkeringsplasser ved nybygging?

Arealstrategier fra lokalsamfunnsplanen:

«Kollektivknutepunkt med taxi- og bussholdeplass og sykkelparkering skal legges til sentrumsområdet»

«Det skal legges til rette for et klimavennlig transportmønster, med tilrettelegging for myke trafikanter og el-kjøretøy»

5.7.2 Trafikksikkerhet

Veinettet i Longyearbyen planområde består av ca. 50 km. vei, som i all hovedsak driftes av Longyearbyen lokalstyre. Og selv om det ikke er så mye vei, så er det en unik blanding av brukere av veinettet som alle skal kunne ferdes trygt. De siste årene har det blitt opparbeidet fortau langs vei 500 opp til skolen og deler av strekket mellom gruvedalen og Hilmar Rekstens vei, og nå sist mellom UNIS og den Svalbard Folkehøgskole på Sjøskrenten. Ellers deles veiene av både harde og myke trafikanter: bilister, tungtafikk, busser, ATV'er, hundevogner, syklist, sparkstøttende, el-sparkesykler og gående.

Tendensen er at bilparken øker, men ligger rett i underkant av befolkningsøkningen, mens antall registrerte snøskutere er tredoblet fra 2015 til 2021 ([se Trafikksikkerhetsplan 2021-2024](#))

Trafikksikkerhetsplanen som ble vedtatt i 2021 har synliggjort behovet for å se mer helhetlig på snøskutertraseene som går gjennom sentrumsområdene og å se på grep for å forbedre trafikksikkerheten, å forskjønne byen ved å se på helhetlig på sommerparkering av snøskutere og i et klimaperspektiv vil det også være fint å ta grep som minsker slitasjen på skutere (mindre kjøring over asfalt osv.). Parkering av biler og snøskutere bør sees helhetlig på, både i forhold til disponering av arealer og hvilke retningslinjer og bestemmelser vi bør ha. Både i sentrum og i boligområdene parkeres det i gatene på en måte som skaper farlige situasjoner, spesielt når skolebarna er på vei til og fra skolen. I tillegg til andre tiltak som listes opp i planen vil det være lurt å se på krysset i vei 232/ Hilmar Rekstens vei på nytt

Grønn mobilitet - Oppgaver i planarbeidet:

- Vurdere endringer i hovedstrukturer for gange, sykkel, kollektiv og kjørende i forhold til målsetting om økt andel grønn mobilitet
- Se helhetlig på egne traseer for snøskuter og sommerlagring av disse
- Se helhetlig på parkering/ utarbeide en parkeringsstrategi
- Se helhetlig på by-logistikken med vareleveringer i sentrum, transport av avfall og utstyr til og fra sentrum, Cruiseturister og andre gjester i byen som skal mellom sentrum, havna, flyplass og hoteller implementere konklusjoner fra eget forprosjekt under utvikling i forbindelse med ny strategisk næringsplan)
- Vurdere muligheten for mer sambruk av arealer og fleksible løsninger for by-logistikk i sentrum- og boligområder
- Se på behov for å sette av arealer til infrastruktur for utslippsfrie kjøretøy.
- Revidere føringene i arealplanen for grønn mobilitet for å styrke måloppnåelsen (vurdere krav til ladepunkt i nye byggeprosjekter, parkeringsnormer osv.)
- Implementere tiltak fra trafikksikkerhetsplan 2021-2024, inkludert å vurdere ny løsning for i Hilmar Rekstens vei (og krysset mot vei 232) som prioriterer myke trafikanter.

5.8 Infrastruktur og samfunnssikkerhet

5.8.1 Sosial infrastruktur

Selv om det ikke forventes så stor befolkningsvekst så kan demografien endre seg og dermed også behovene for barnehager, skolen og kultur- og idrettsfasiliteter. Kapasiteten på både barnehagene og idrettshallen er i dag helt opptil, om ikke forbi, maksimal utnyttelse, og skolebyggene begynner å bli gamle og har behov for renovering. Oppvekstområdet kan per i dag ikke bebygges mer på grunn av skredfare, men er beregnet «friskmeldt» når sikringsarbeidene i Vannledningsdalen ferdigstilles.

Skole, barnehage og idrettsanlegg utgjør viktige målpunkt i manges hverdag, og når vi skal fortette i de sentrumsnære og skredsikre områdene kan det være at vi må se på nye former på sambruk av arealer og bygninger for å lykkes i å bli en klimavennlig og god by å leve i.

5.8.2 Teknisk infrastruktur

Longyearbyen lokalstyre har ansvar for infrastruktur i Longyearbyen arealplanområde etter Svalbardloven, det vil si ansvar for drift og vedlikehold av alle veier (med noen få unntak etter avtale med Store Norske Spitsbergen Kulkompani og KSAT) og ansvar for drift og vedlikehold av vann, avløp, energiforsyning, fjernvarme og renovasjon.

I enkelte områder er kapasiteten på vann (drikke- og brannvann) prekær, og den pågående energiomstillingsprosessen hvor vi går fra kull, via diesel, til mer fornybare energikilder kan medføre at tilhørende infrastruktur må både oppgraderes og utvides. Vi er helt avhengige av at vann- og energiforsyningen fungerer som den skal og er av god kvalitet. Vi må se på om Klimafremskrivningene vil påvirke hvordan vi disponerer arealer i fremtiden for å ivareta disse funksjonene.

All teknisk infrastruktur ligger i hovedsak på eller over bakken grunnet permafrosten og vi må tenke helhetlig om hvordan vi setter av arealer til ulik infrastruktur i arealplanen. Vi må også se på andre arealkrevende funksjoner som snø-opplag, renovasjon og avfalls-gjenbruksstasjoner. Det er viktig at vi også tenker på hvilke fremtidige behov mer klimavennlige transport vil ha til infrastruktur og hvordan vi kan legge til rette for det i planarbeidet.

Energiomstillingen og kapasiteten på infrastrukturen vil få en betydning for hvordan vi bygger, hva vi bygger og når vi bygger. Vi bør evaluere om forutsigbarhetsvedtaket i forhold til utbyggingsavtaler har fungert som ønsket, og eventuelt gjøre endringer dersom det behøves. Samtidig bør vi se på egne rutiner vedrørende varsling og behandling av utbyggingsavtaler i forbindelse med plansaksbehandling.

«Resiliensbegrepet er hentet fra fysikken, der man ser på et systems evne til å komme seg eller en gjenstands evne til å finne tilbake til fasongen etter påkjenning. Resiliens i psykologisk sammenheng ser derfor individet metaforisk som en ball som presses sammen når den sparkes hardt, men som blir rund igjen etterpå.»

Se: [Store Norske Leksikon](#)

Arealstrategier fra lokalsamfunnsplanen:

«Utbygging skal tilpasses kapasitet på sosial og teknisk infrastruktur - Rekkefølgebestemmelser og utbyggingsavtaler skal brukes aktivt.»

«Utvikling og vekst skal prioriteres i områder med god teknisk infrastruktur med tanke på vann og avløp»

«Areal for fremtidig teknisk infrastruktur skal sikres»

«Skal sørge for at alle har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering.»

«Alternative grønne energikilder skal utredes ved utarbeidelse av delplaner, også mulighet for fjernvarmenett utredes.»

5.8.3 Samfunnssikkerhet og resiliens mot klimaendringer

Longyearbyen er den største bosettingen på Svalbard og har en unik beliggenhet i det relativt isolerte Arktis, hvor klimaendringene skjer raskest i hele verden. Byens beliggenhet i et dalføre som er eksponert for både skredfare, flom og erosjon gjør oss utsatte for flere naturfarer. Beredskapsmessig er vi sårbare fordi vi er så langt fra fastlandet, og mulighet for assistanse fra fastlandet er veldig avhengig av godt vær, både der og her.

Konsekvensene av klimaendringene har vist seg i de senere års hendelser: fatale snøskred, vanskeligheter med å opprettholde aktive skredsikringstiltak (dosing) på grunn av mildværsperioder midt på vinteren, raskere forringelse av kulturminner, tre-pæler som fundamentierer bygninger råtner grunnet dypere aktivt lag i permafrosten, og listen over konsekvensen blir stadig lengre. Longyearbyen lokalstyre har ansvar for å kartlegge og vurdere farene, og ta tilstrekkelige hensyn til disse i planleggingen. For å hensynta konsekvensene av klimaendringene på en god måte må vi få en enda bedre forståelse av hvilke konsekvenser klimaendringene vil få for blant annet byens bebygde arealer og infrastruktur. Vi må utforske hvilke grep vi må ta for å opparbeide evnen til å tilpasse oss klimaendringene og reise oss raskt etter uønskede klimarelaterte hendelser, også kalt klimaresiliens.

Arealstrategier fra lokalsamfunnsplanen:

«Nedslagsfelt til drikkevannskildene skal gjennomgås og sikres gjennom arealdelen.»

Fare for brannspredning i bebyggelsen er et annet samfunnssikkerhetsforhold som må sees på i arbeidet med arealplanen. De lokale klimaforholdene kan gjøre brannslukningsarbeid svært krevende, noe som storbrannen i 2022 påminnet oss om.

Det vil bli utarbeidet ROS-analyse i henhold til LL sin mal. Dette gjøres tidlig i planarbeidet og vil gi grunnlag for valg av løsninger i arealplanen.

Mulige strategier som kan vurderes for å motvirke effekten av klimaendringene kan være

- å ivareta og styrke naturområdene fremfor å bygge de ned, slik at naturen selv kan hjelpe med å håndtere større og hyppigere nedbørsmengder
- å gjøre Longyearbyen mer motstandsdyktig gjennom arealutvikling og materialbruk i forhold til flom, overvann, tinende permafrost, skred, varmere og våtere klima.
- Energiomstilling og grønn mobilitet bidrar til reduksjon i det totale klimagassutslippet.

Delmål fra lokalsamfunnsplanen:

Longyearbyen lokalstyre skal sørge for å gjennomføre klima- og sikringstiltak for infrastruktur og eiendom basert på anerkjent kunnskap

Infrastruktur og samfunnsikkerhet - Oppgaver i planarbeidet:

- Kartlegge kapasitet, behov og sikre areal for offentlig infrastruktur, både sosial og teknisk, innenfor planområdet
- Utrede hvordan vi kan sikre tilstrekkelig areal og god lokalisering for sosial infrastruktur som støtter opp under 10-minuttersbyen.
- Avklare utredningsbehov og behov for styringsverktøy i forhold til klimasårbarhet og eksisterende- og ny bebyggelse, f.eks. hvor blågrønne løsninger kan dempe ulempene av klimaendringene
- Kartlegge brannspredningsfaren
- Revidere kommunens føringer (Byggeforskrift for Longyearbyen og byggeteknisk norm) knyttet til flom, skred og overvann og gjennomgang av restriksjoner i nedbørsfelt og drikkevannskilder.
- Vurdere om hensynet til klimaendringer innebærer behov for å oppheve eller revidere delplaner/ arealplanen.
- Vurdere om forutsigbarhetsvedtaket har fungert etter hensikten, og eventuelt revidere ved behov.
- Vurdere hvordan Longyearbyen lokalstyre kan forbedre rutiner ved å legge til rette for parallell saksbehandling av planer og utbyggingsavtaler for å oppnå større forutsigbarhet for alle parter.

6 Utforming av plandokumenter

Arealplan for Longyearbyen er et juridisk dokument hjemlet i Svalbardmiljøloven. Følgende dokumenter tilknyttet arealplanen vil ha et juridisk innhold, enten i form av konkret arealbruk og bestemmelser, eller i form av retningslinjer.

6.1 Detaljering av arealplankart

Arealplankartet bygger på «Spesifikasjoner for tegneregler -Arealplaner etter Svalbardmiljøloven», fastsatt av Klima- og Miljødepartementet den 1.12.2012, revidert 1.1.2016.

Det er et mål at plankartet skal vise en realistisk utvikling og inneha et hensiktsmessig detaljeringsnivå. De delplanene som ønskes videreført skal så langt det er mulig inngå i arealplanen. Delplaner som fremdeles skal gjelde, med egne utfyllende bestemmelser, listes opp i arealplanbestemmelsene. Det skal vurderes for hver enkelt delplan hvordan denne skal videreføres. Mulige utfall:

a) Delplanene er utdatert og skal ikke gjelde mer; arealplanen overstyrer med ny arealbruk.

b) Planene er ferdig utbygd og legges inn med korrekt arealbruk, eventuelt bestemmelser som skal videreføres legges inn i arealplanens bestemmelser.

c) Delplanene er ikke ferdig utbygd og har en detaljeringsgrad som tilsier at de ikke kan inngå i arealplanen. Delplanen skal fremdeles gjelde.

d) Det er pågående delplanarbeid som behandles uavhengig av arealplanen. I fremtidige utbyggingsområder hvor det er behov for detaljer utover det hensiktsmessige arealplanbestemmelser kan angi (eks. høyder, byggegrenser, utforming av enkelt prosjekter), vil arealplanen stille krav om delplan før det kan gis tillatelse til nye virksomheter.

Loven krever at fremtidig arealbruk skal vurderes med en realistisk tidshorisont. Det bør ikke settes av mer areal til et formål enn det som er realistisk å gjennomføre i løpet av 10 år. Normalt bør det begrenses til hva man kan forvente blir gjennomført i løpet av 4-5 år.

6.2 Innhold i planbestemmelsene, retningslinjer og veiledere

Planbestemmelsene er rettslig bindende, de skal utfylle og utdype den fastsatte arealbruken. Bestemmelsene skal være konkrete og entydige, og skal danne grunnlag for behandlingen av meldinger og tillatelser til virksomheter. Aktuelle bestemmelser fra delplaner som skal videreføres skal inngå i bestemmelsene.

I planarbeidet kan det hende at en ønsker å utarbeide retningslinjer og veiledere for ulike temaer. Disse vil ikke være rettslig bindende, men kan være en utdyping av bestemmelsene med forventning til for eksempel utførelse og kvalitet.

6.3 Planbeskrivelse med konsekvensvurdering

Planbeskrivelsen til arealdelen skal utfylle lokalsamfunnsplanen, og beskrive nærmere de konkrete arealplanfaglige løsningene. Planbeskrivelsen skal redegjøre for oppfølging av mål og strategier som ligger i samfunnsdelen. Beskrivelsene skal omfatte arealoppgaver for ulike arealformål og gi en nærmere redegjørelse for lokalisering av ulike arealformål- Beskrivelsen skal også redegjøre for sentrale rekkefølgebestemmelser og hensynssoner, og for medvirkning og planprosessens forløp.

For planområdene på Svalbard er konsekvensvurderinger integrert i planprosessen. Plandokumentene skal gi en beskrivelse av virkningene av planen og samvirke mellom disse. Konsekvenser skal beskrives i forhold til planer, målsetninger og retningslinjer for miljø,

naturressurser og samfunn i berørte områder. Vurdering av konsekvensene skal ses i sammenheng med ønsket samfunnsutvikling og langsiktig arealstrategi.

Administrasjonssjefen forutsetter at konsekvensvurderingene langt på vei kan gjøres med bakgrunn i foreliggende kunnskap, databaser/ og/eller analyser og kartlegginger som gjøres som en del av denne planprosessen. Ved behov for ytterligere kunnskap/ analyser må dette innhentes underveis i prosessen.

Aktuelle temaer i konsekvensvurderingen tar utgangspunkt i Kommunal- og moderniseringsdepartementet sin veileder T-1493 Konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel. De mest sentrale temaene, eksisterende kunnskap og behov for ny kunnskap er samlet i tabellen nedenfor

Presisering i henhold til planveileder:

Virksomheter som kan få betydning og langvarig virkning på miljø og samfunn i et planområde utløser krav til konsekvensutredning.

Planbeskrivelsen tar for seg konsekvensvurderinger, mens konsekvensutredningen knyttet til virksomheter tas i forbindelse med gjennomføring av disse (byggesak).

6.4 Vedlegg/ Fagutredninger og analyser

Det er behov for å utvikle kunnskapsgrunnlaget når vi skal revidere arealplanen for Longyearbyen. Det vil utarbeides/revideres utdypende fagrapporter, utredninger og analyser som vil legges ved planforslaget. Disse kan også benyttes til andre planarbeider som er i gang eller vil komme på et senere tidspunkt.

Tema	Eksisterende kunnskapsgrunnlag	Vurdering og behov for ny kunnskap i planarbeidet
Bolig	Boligbehovsanalyse for Longyearbyen 2019.	<p>*Oppdatere Boligbehovsanalysen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -få større klarhet i signaler fra overordna myndigheter om at Longyearbyen ikke skal vokse. - i forhold til klimaomstilling -få tak i reelle boligkapasitet i forhold til dagens innbyggertall. - gjennomgang av boligområder i eksisterende arealplan for å sjekke hvilken boligreserve som gjenstår. Spesielt se potensial for fortetting innenfor sentrumsnære arealer avsatt til boligformål

	Eiendomsstrategi for Longyearbyen lokalstyre	*Arkitektur- og byromstrategi anbefales utviklet som del av arealplanen
Fortetting	Delplan for Sentrum og forskningsparken D36 (Sentrumsplanen) Opparbeidelsesplan for sentrum	Kvalitetskriterier og retningslinjer for fortetting med kvalitet Gjennomgang av planbestemmelser Bør vurdere om Elvesletta skal inngå i avgrensning av bysentrum
Nærmiljø, bo-lyst og bli-lyst	Mulighetsstudie til temaplan for ferdsel og opplevelser, 5 tiltak <i>Designhåndboka for informasjonsskilt i Longyearbyen</i>	Tilgjengelig på vår hjemmeside: https://www.lokalstyre.no/fagrapporter.488045.no.html
Blågrønne strukturer, friluftsliv og rekreasjon		Vurdere å utarbeide retningslinjer og veiledere for håndtering av overvann Vurdere å utarbeide retningslinjer og veiledere for mer skånsomme inngrep ved etablering av tiltak i KNF-områder
Næring	Forprosjekt næringsvennlig kommune Strategisk næringsplan for Svalbard, 2017 Strategisk havneplan for Longyearbyen Energiplan for Longyearbyen Eiendomsstrategi for Longyearbyen lokalstyre	Strategisk næringsplan for Longyearbyen - under utarbeidelse
Forurensning		Få oversikt over forurensning i grunnrapporter og evt. supplere. Forurensning i grunn er krevende for videre utvikling av byen Vurdere å utarbeide temakart for forurenset grunn

Kulturminner og kulturmiljø	Kulturminneplan for Svalbard 2013-2023 Teknisk industriell kulturminner i Longyearbyen	Vurdere å utarbeide en egen strategi evt. veileder for bebyggelse i Longyearbyen, med vekt på vern gjennom bruk.
Klimatilpasning og -omstilling	Svalbard 2100 Statens veileder for klimatilpasning Helhetlig ROS for Longyearbyen Faresonekartlegging for skred i Longyearbyen 2022 Arct-Risk samarbeidsprosjekt 1: prosjekt lokale klimadata Arct-Risk samarbeidsprosjekt 2: Resiliensindikatorer for klimaendring Klimascenarier for Longyearbyen-området, Svalbard. Delrapport 1 Forventede klimaendringers påvirkning på byggegrunn i Longyearbyen-området Delrapport 2 - Temaplan for klima, miljø og energi 2024-2036 under utarbeidelse	Analyser Utrede klimakonsekvenser av foreslåtte arealformål Klimascenarier for Longyearbyen-området, Svalbard. Delrapport 1... Forventede klimaendringers påvirkning på byggegrunn i Longyearbyen-området. Delrapport 2 .
naturmangfold	Biologisk mangfold - temarapport som grunnlag for arealplan Longyearbyen planområde (2007). Sårbarhetsvurdering og bruk av lokaliteter på Svalbard, 2012	Kan vurdere å oppdatere naturmangfoldsrapporten og sårbarhetsvurdering i sentrumsområdet i Longyearbyen, fokus på økologisk verdi i bebyggede arealer og kartlegge naturtyper på overordnet nivå, men ifølge norsk polarinstitutt er dette godt grunnlag med suppleringsene nevnt nedenfor (lagt til etter høring av planprogram) Få oversikt over områder i gjeldende arealplan som er regulert til byggeformål med fremdeles ikke utbygd med tanke på bevaring av naturområder med økologisk verdi

	<p>«handlingsplan mot fremmede arter», Sysselmesteren på Svalbard</p> <p>«Fremmede karplantearter i Longyearbyenområdet»</p> <p>«Kartlegging av fremmede plantearter i bosetninger og utvalgte fuglefjell på Svalbard».</p> <p>«Moving out of town? The status of alien plants in high-Arctic Svalbard, and a method for monitoring of alien flora in high-risk, polar environments»</p> <p>Artskart i Artsdatabanken</p>	<p>Status på arealbruk i Longyearbyen og grunnlag for å utarbeide arealregnskap- Arealregnskap. «handlingsplan mot fremmede arter»,</p> <p>Innspill til kunnskapsgrunnlag fra Norsk polarinstitutt:</p> <p>«Fremmede karplantearter i Longyearbyenområdet»</p> <p>«Kartlegging av fremmede plantearter i bosetninger og utvalgte fuglefjell på Svalbard».</p> <p>«Moving out of town? The status of alien plants in high-Arctic Svalbard, and a method for monitoring of alien flora in high-risk, polar environments»</p> <p>Norsk polarinstitutt har oppdatert versjon under utarbeiding - fås ved henvendelse</p> <p>Vurdere å Benytte i forbindelse med bekjemping av fremmede arter i ROS-analyse</p>
Landskap	Landskapsfaglige vurderinger som del av Arealplanen 2016-2026	
Transport/ Grønn mobilitet	<p>Trafikksikkerhetsplan</p> <p>Veileder for planlegging av sjøområdene</p>	<p>*Parkeringsstrategi for biler og skutere</p> <p>*Skutertraser gjennom sentrum</p> <p>*Kryss vei 229/ Vei 232/ Hilmar Rekstens vei, harde og myke trafikanter</p> <p>Revidere innkjøpsreglement for LL?</p> <p>Nullutslipp på bygg- og anleggsplasser</p> <p>* Analyser som del av planarbeidet</p>

Barn og unges oppvekstsvilkår	<p>Bymiljøtiltak i Longyearbyen, 2012</p> <p>Opparbeidelsesplan for Gågata, 2020</p> <p>Barnetråkk, 2015</p>	Opparbeide status på lekeplasser i byen oppvekstområdet
Folkehelse	<p>Sektorplan oppvekst og kultur</p> <p>Delplan for idrett og fysisk aktivitet 2014 – 2024 – skal rulleres samtidig med planprosess.</p> <p>Temaplan for ferdsel og opplevelser</p> <p>Folk om Longyearbyen- som fysisk ramme, LPO/ SSSI 2021</p>	Kunnskapsgrunnlag som fremhever positive og negative egenskaper i byen, brukes som innspill
energiforbruk og –løsninger	<p>Energiplan for Longyearbyen-energiomstilling</p> <p>Temaplan for Klima, energi og miljø</p>	Vurdere krav til energi og energibruk
Kriminalitetsforebygging	-	Arkitektur- og byromstrategi anbefales utviklet som del av arealplanen
Beredskaps- og ulykkesrisiko	<p>ROS-analyse arealplan for Longyearbyen 2016-2026</p> <p>Helhetlig ROS for Longyearbyen (revideres vår 2023)</p> <p>Beredskapsplan</p>	Gjennomføre ROS-analyse av foreslåtte tiltak og formål
Drikkevann og annen kritisk infrastruktur		Utføres forprosjekt i 2023
Der relevant skal det gis en beskrivelse av arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet	Farge og skiltplan for sentrumsområdene 2010	<p>Bør oppdatere Farge og skiltplan for sentrumsområdene</p> <p>Arkitektur- og byromstrategi anbefales utviklet som del av arealplanen</p>

Massehåndtering og geologiske ressurser	<p>Geoscience Atlas of Svalbard - https://brage.npolar.no/npolar-xmloi/handle/11250/2580810</p> <p>Veileder Bergverksvirksomheten på Svalbard - https://dirmin.no/sites/default/files/veileder_-_bergverksvirksomheten_pa_svalbard.pdf</p>	<p>Rapport av Winifred K.Dallmann, som omhandler kullforekomster på Svalbard</p> <p>Om bergverksordningen på Svalbard</p>
---	---	---

6.5 Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)

I likhet med kommunene på fastlandet som har ansvar for å utarbeide arealplaner, vil de planansvarlige på Svalbard også ha ansvar for å ta hensyn til samfunnssikkerheten innenfor sitt planområde. Hensikten med ROS-analysen er å identifisere trusler ved ny arealdisponering, for derved å kunne sette inn forebyggende tiltak og nødvendig beredskap.

Det skal kartlegges hvilke typer fare, risiko eller sårbarhet som kan være til stede og som har betydning for om arealer er egnet til utbygging. Det skal også utredes hvilke eventuelle endringer i risiko- og sårbarhet planlagt utbygging kan medføre. Områder med fare, risiko eller sårbarhet skal avsettes i planen som hensynssoner. I bestemmelsene skal det angis føringer for hvordan disse områdene skal håndteres i videre planlegging.

Gjeldende ROS analyse for Longyearbyen ble vedtatt i 2017 i forbindelse med forrige rullering av arealplanen. Det vil bli gjort en revidering av gjeldende ROS-analyse for Longyearbyen. Resultatene fra ROS-analysen vil bli sett i sammenheng med konsekvensvurderingene og andre utredninger i kapittel 5, og analysen vil følge forslag til arealplan gjennom de politiske behandlingene.

6.6 Temakart

Vi har per i dag flere tematiske kart på vår kartløsning. Vi vil gjennom planprosessen vurdere om det vil være behov for egne temakart utover det som finnes i dag

6.7 Forutsigbarhetsvedtak for utbyggingsavtaler

I Byggeforskrift for Longyearbyen (BfL) er reglene for utbyggingsavtaler i plan- og bygningsloven (pbl.) kapittel 17 tatt inn som gjeldende for Longyearbyen planområde, jf. BfL § 2. En utbyggingsavtale er en avtale mellom lokalstyret som planmyndighet og grunneier eller utbygger om utbyggingen av et område, og kan være et godt virkemiddel for å sikre gjennomføring av planen.

Avtalen kan gjelde utbygging av teknisk infrastruktur og grøntområder, boligpolitiske tiltak med mer.

Det er to viktige forutsetninger som må være på plass før lokalstyret kan inngå en bindende utbyggingsavtale:

- det må være vedtatt en arealplan for området

- det må foreligge et forutsigbarhetsvedtak før LL kan starte forhandlingene om en utbyggingsavtale

Forutsigbarhetsvedtaket skal gi utbygger informasjon om LLs overordnede forutsetninger for å inngå utbyggingsavtaler, slik at utbyggers forventninger skal kunne være realistiske. Formålet er å skape økt forutsigbarhet så tidlig som mulig for utbyggere og grunneiere om hvilke forutsetninger og rammer LL vil legge til grunn i en forhandlingsprosess.

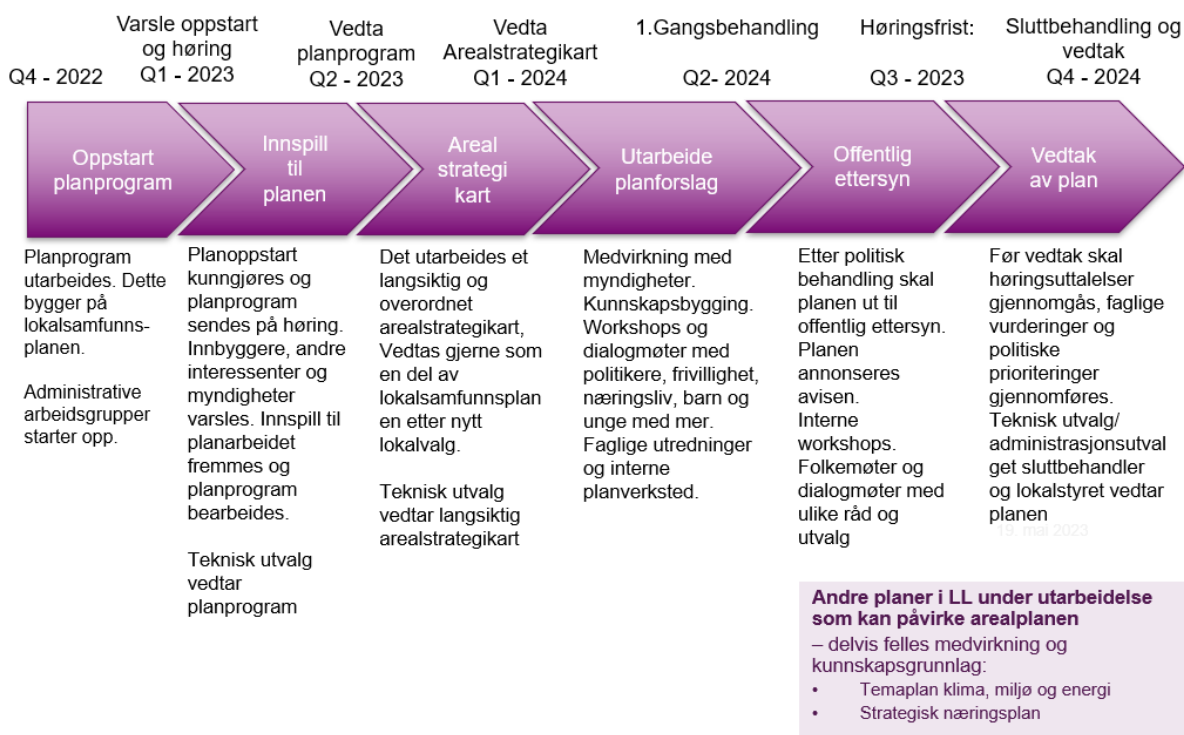
Lokalstyret vedtok et forutsigbarhetsvedtak den 26.6.2017 (sak LS17/45) i forbindelse med rullering av forrige Arealplan. Plan- og bygningsloven stiller omfattende krav til medvirkning og åpenhet i prosessene både i forkant av et forutsigbarhetsvedtak, og til utarbeidelsen av en utbyggingsavtale. Longyearbyen lokalstyre veit legge til rette for medvirkning av berørte grupper og interesser dersom forutsigbarhetsvedtaket skal revideres i forbindelse med planprosessen.

7 Planprosess

7.1 Planprosess og framdrift

Planarbeidet forventes å følge framdriftsplanen under. Senere endringer kan komme.

Framdrift

Tentativ framdriftsplan for planprosessen. Andre planprosesser med relativt lik framdriftsplan er Temaplan for Klima, miljø og energi og Strategisk næringsplan- det samarbeides om delvis felles medvirkning og kunnskapsgrunnlag.

7.2 Organisering av arbeidet

Revidering av arealplanen er forankret i Longyearbyen lokalstyre sin planstrategi for 2019-2023. Ansvar for utarbeidelse av arealplanen ligger hos Longyearbyen lokalstyre.

Revisjonen gjennomføres av enhet for plan og utvikling

Prosjekteier: Administrasjonssjefen i Longyearbyen lokalstyre ved sektorsjef for samfunnsutvikling, Anne Vera Skrivarhaug.

Politisk referansegruppe: Administrasjonen foreslår Teknisk utvalg. De vil holdes orientert og involveres i planprosessen.

Administrativ styringsgruppe: består av Administrasjonssjef, Sektorsjef for samfunnsutvikling, Sektorsjef for oppvekst og kultur, Økonomisjef, Personalsjef, kommunikasjonssjef og leder av enhet for plan og utvikling

Arbeidsgruppe: skal bestå av representanter fra administrasjonen i Longyearbyen lokalstyre.

Ressursgrupper: Vi vil trekke ulike ressurser inn i løpet av planarbeidet når arbeidet med problemstillinger/ temaer i planen gjør det hensiktsmessig. Det kan både være behov for bistand til utforming av plandokumenter og til innspill til ulike fag- og interesseområder. De ulike ressursgruppene kan bestå av både interne og eksterne ressurser.

7.3 Medvirkning og informasjon

Longyearbyen lokalstyre har en plikt og et ansvar for å legge til rette for medvirkning i planprosessen. Et viktig suksesskriterium for både utarbeidelse- og oppfølging arealplanen er at planprosessen sikrer en god forankring både politisk og administrativt. Videre må det etterstrebtes en bred involvering fra Longyearbyen lokalstyres sektorer og tjenesteområder i tillegg til brukermedvirkning med barn og unge, innbyggere, utbyggere, interesseorganisasjoner, lag og foreninger og næringsliv.

Planarbeidet vil sikre en god og bred medvirkning også utover Svalbardmiljølovens krav til medvirkning i planarbeid. Målet med medvirkningen er å informere, bygge kunnskap, legge til rette for samskaping, skape engasjement, eierskap og forankre planen i Longyearbysamfunnet. Kunnskapsbyggende og holdningsskapende arbeid vil være en del av medvirkningen både underveis og i etterkant av i planarbeidet. Under gis en oversikt over hvordan medvirkning er tenkt og hva som vil være tilgjengelig for alle.

For øvrig skal svalbardmiljøloven sine krav om å tilskrive berørte organer og organisasjoner følges.

7.4 Metoder for medvirkning

Varsle og skape oppmerksomhet:

- Svalbardposten og lokalstyre.no vil bli brukt til å varsle om oppstart av arbeidet og høring av planprogrammet. Dette er lovpålagt.
- Sosiale medier vil bli brukt til å varsle om arbeidet og til å varsle om åpne møter og andre muligheter for medvirkning.

Informere, ha dialog, innhenting av informasjon og ta imot innspill:

- Lokalstyre.no sin planportal med egen nettside for arbeid med arealplanen skal brukes gjennom hele planprosessen for å gjøre informasjon om planen og planprosessen lett tilgjengelig for mange. Nettsiden vil også være en viktig portal for å komme med innspill.
- Det pågår flere store planarbeider samtidig – Temaplan for klima, miljø og energi og Strategisk Næringsplan er også under utarbeiding og vi planlegger å samkjøre en del medvirkningsopplegg, da det er en del felles temaer som går på grønn omstilling:
 - Vi har planlagt (og gjennomført) en rekke temakafeer for alle innbyggere, og faglunsjer for egen organisasjon og politikere
 - Vi planlegger også en bærekraftsuke hvor vi ønsker å involvere hele byen til å bidra. Med påfyll av fagkunnskap og mulighet for arbeidsverksted og samskaping håper vi dette kan bli en arena hvor vi kan utarbeide gode strategier og tiltak for å nå målet om en bærekraftig by.
 - Vi har også inngått et samarbeid med forskningsinstitusjonene UNIS, Sintef og NTNU (Arct-Risk) for å få bedre lokalkunnskap om klima og å utvikle resiliensindikatorer for lokale klimaendringer.
 - Gjestebud, hvor politikere og innbyggere får anledning til å invitere mindre grupper til å diskutere ulike temaer i et eget spørreskjema. Dette vil vi bruke som innspill til planarbeidet.
- Det bli avholdt egne informasjonsmøter med næringsliv, offentlige myndigheter, foreninger og interessegrupper i forhold til ulike temaer som beskrives tidligere i planprogrammet.
- Egne arbeidsverksted for politikken, ungdomsråd og administrasjonen i Longyearbyen lokalstyre
- Pop-Up- ByLab'er tenkt gjennomført i forbindelse med høring av planforslag. Her vil vi svare på spørsmål og veilede de som ønsker å komme med innspill.

Medvirkning som allerede er gjennomført: Ved rullering av lokalsamfunnsplanen som ble vedtatt i 2022 kom det inn mange synspunkter og forslag til tiltak i arealplanen og andre relevante tema. Disse innspillene vil bli tatt med videre inn i arbeidet med denne planen. Det har vært orientert om planprogrammet i Ungdomsrådet, Teknisk Utvalg og administrativt i Longyearbyen lokalstyre i forkant av at planprogrammet legges ut på høring.

Endringer etter at planprogrammet har vært til offentlig ettersyn: I all hovedsak har vi gjort mindre justeringer og presiseringer i teksten. Men det er også lagt til et nytt kapittel 5.2 som beskriver andre pågående prosesser som vil påvirke planarbeidet, det er lagt til en rekke dokumenter til kunnskapsgrunnlag og utredninger of det er gjort mindre justeringer på fremdriftsplanen.

7.5 Innspill:

I forbindelse med høring av planprogrammet ønsket vi innspill på:

- **innholdet i planprogrammet**
- **forhåndsinnmelding av arealformål i ny arealdel**
- **andre konkrete innspill på viktige hensyn og bestemmelser i ny arealdel**

Spørsmål til planarbeidet kan rettes til enhet for plan og utvikling ved: aina.iden.tveit@lokalstyre.no